

สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต (Timor-Leste)

<p>เมืองหลวง กรุงดิลี (Dili)</p> <p>พื้นที่ 5,743 ตารางไมล์ (14,874 ตารางกิโลเมตร)</p> <p>ประชากร 1,172,390 คน (2013 est.)</p> <p>ภาษาราชการ ภาษาโปรตุเกสและเตตุน</p> <p>ภาษาที่ใช้กันทั่วไป ภาษาอินโดนีเซีย ภาษาอังกฤษ</p> <p>ศาสนา คริสต์นิกายโรมันคาทอลิก (90%) อิสลาม (4%) คริสตนิกายโปรเตสแตนต์ (3%) ฮินดู (0.5%)</p> <p>การปกครอง ประชาธิปไตย</p> <p>ประมุขประเทศ ประธานาธิบดี โฮเซ่ มาเรีย วาสคอนเซลอส (20 พ.ค.2012) (Mr. José Maria Vasconcelos)</p> <p>นายกรัฐมนตรี นายเคย์ ราล่า ซานานา กุสมา (8 ส.ค. 2012) (Mr. Kay Rala Xanana GUSMAO)</p> <p>รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อุตสาหกรรม และสิ่งแวดล้อม Mr. Antonio da Conceicao</p> <p>วันชาติ 20 พฤษภาคม (ประกาศเอกราช 20 พฤษภาคม 2002)</p> <p>สกุลเงิน ดอลลาร์สหรัฐ</p> <p>การเป็นสมาชิกในองค์การระหว่างประเทศ: ACP, ADB, ARF, CPLP, FAO, G-77, G7+, IBRD, ICAO, ICt, IDA, IFAD, IFC, IFRCs, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, MIGA, NAM, OPCW, PIF (observer), UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, Union Latina, UNWTO, UPU, WCO, WHO</p> <p>หมายเหตุ : ติมอร์-เลสเตเป็นสมาชิกกลุ่ม CPLC (Community of Portuguese Language Countries) ซึ่งมีสมาชิกประกอบด้วยโปรตุเกส บราซิล เคปเวิร์ด โมซัมบิก เซาโตเมและปรินเซป แองโกลา กินีบิสเซา และติมอร์-เลสเต มีลักษณะร่วมกันคือการใช้ภาษาโปรตุเกสเป็นภาษาราชการ และมีความร่วมมือด้านต่างๆ ระหว่างกันโดยเฉพาะในด้านการศึกษา โดยปัจจุบันบราซิลได้ให้ความช่วยเหลือติมอร์-เลสเตในหลายด้าน ทั้งการสนับสนุนโครงการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่ (Waste Recycling) ผ่านทางกองทุนร่วมกับอินเดียและแอฟริกาใต้ (IBA Fund) การที่ติมอร์-เลสเตเข้าเป็น Directorate ของบราซิลใน IMF และให้บราซิลเป็นผู้รักษามูลประโยชน์ของติมอร์ฯ ใน IMF รวมทั้งการที่บราซิลให้ความสนใจลงทุนในด้านการศึกษาด้วย</p> <p>ติมอร์-เลสเตเป็นสมาชิกกลุ่ม G7+ ซึ่งมีสมาชิกประกอบด้วย อัฟกานิสถาน, บุรุนดี, สาธารณรัฐแอฟริกากลาง, ซาดี, คอโมโรส, โกตดิวัวร์, สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก, กินี, กินีบิสเซา, เฮติ, โลบิเรีย, ปาปัวนิวกินี, เซียร์ราลีโอน, โซมาเลีย, หมู่เกาะโซโลมอน, ซูดานใต้, ติมอร์-เลสเต และโตโก เป็นกลุ่มประเทศที่การเมืองภายในประเทศยังไม่สงบนิ่งหรือเพิ่งผ่านความขัดแย้งภายในประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้ระหว่างกัน เพื่อสร้างแนวทางในการเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรระหว่างประเทศ และเพื่อลดความขัดแย้งและปัญหาความยากจนภายในประเทศสมาชิก รวมทั้งสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศสมาชิก</p>	<p>ข้อมูล/ สถานการณ์ปัจจุบันที่สำคัญ</p> <p>ข้อมูลสำคัญ</p> <ol style="list-style-type: none"> ติมอร์-เลสเต มีอัตราเงินเฟ้อในช่วงไตรมาสที่สาม (เดือนกรกฎาคมถึงกันยายน) ของปี 2014 เท่ากับร้อยละ 0.5 ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2013 ที่เท่ากับร้อยละ 10.6 โดยอัตราเงินเฟ้อของติมอร์-เลสเตลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงไตรมาสแรกของปี 2014 เนื่องมาจาก (1) สกกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ แฉงค่าขึ้น เมื่อเทียบสกกุลเงินของประเทศที่เป็นคู่ค้าสำคัญของติมอร์-เลสเต เช่น อินโดนีเซีย (2) ราคาอาหารในตลาดโลกปรับตัวลดลง ทำให้ต้นทุนในการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคของประเทศลดลง ส่งผลให้ลดแรงกดดันต่อภาวะเงินเฟ้อของประเทศ รัฐบาลติมอร์-เลสเตมีแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี 2015 อยู่ที่ 1.57 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2014 ซึ่งอยู่ที่ 1.5 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยเพิ่มงบประมาณการใช้จ่ายในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ให้เป็นจำนวน 364 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.8 เมื่อเทียบกับปี 2014 เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตของภาคเศรษฐกิจที่ไม่ใช่น้ำมัน ซึ่งส่วนใหญ่จะถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงถนนและไฟฟ้า รวมทั้ง พัฒนาเขตเศรษฐกิจในเมืองโอเอกูซี (Oecusse) เพื่อส่งเสริมการส่งออกและภาคอุตสาหกรรมการผลิต ติมอร์-เลสเตหวังให้ไทยสนับสนุนการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน โดยนาย Kay Rala Xanana GUSMAO นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และความมั่นคงติมอร์-เลสเต เข้าพบหารือกับหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2014 ผลการหารือที่สำคัญ คือ 1) ฝ่ายไทยเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับติมอร์ฯ ที่มีมา 12 ปี อยู่ในระดับที่น่าพอใจ มีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน และสามารถที่จะขยายความสัมพันธ์ระหว่างกันให้กว้างขวางมากขึ้น โดยปัจจุบันมีความร่วมมือด้านการประมง การแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม และไทยยินดีที่จะส่งผู้เชี่ยวชาญด้านการเกษตรไปแนะนำและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 2) ไทยเห็นว่า ทั้งสองประเทศควรจะร่วมมือในด้านการค้า เช่น สินค้าข้าว ยางพารา และสินค้าเกษตร ด้านการประมง ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงสุขภาพ และด้านพลังงาน 3) ไทยยินดีสนับสนุนติมอร์ฯ ในการเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน 4) ฝ่ายติมอร์-เลสเต กล่าวเห็นด้วยถึงความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ทั้งนี้ เห็นว่า ทั้งสองฝ่ายควรจะมีความร่วมมือกันมากขึ้น เช่น ด้านการประมง และด้านการเกษตร ติมอร์-เลสเต ให้ความสำคัญต่อสาขาพลังงาน ซึ่งเป็นสาขาที่มีศักยภาพ โดยติมอร์ฯ ได้วางแผนแม่บทระยะยาวสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและธุรกิจต่อเนื่องที่ชายฝั่งทางตอนใต้ (southcoast) โดยเฉพาะในพื้นที่ร่วมเพื่อการพัฒนาปิโตรเลียม (Joint Petroleum Development Area : JPDA) และปัจจุบันติมอร์ฯ ได้จัดตั้งบริษัท TimorGAP (Timor Gas and Petroleum Company) โดยขณะนี้ส่วนแบ่งระหว่างติมอร์ฯ กับออสเตรเลียตามข้อตกลงในพื้นที่ JPDA คือ 50 : 50 ซึ่งไทยยังมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมและลงทุนได้ ติมอร์-เลสเต มีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา 2011 – 2030 (Strategic Development Plan 2011 – 2030) มีเป้าหมายเพื่อลดช่องว่างการกระจายรายได้ของประชากร และเปลี่ยนสถานะจากประเทศที่มีรายได้ต่ำ เป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับบน (Upper Middle Income Country) โดยมุ่งเน้นพัฒนาภาคเศรษฐกิจที่ไม่ใช่พลังงาน (Non - oil Economy) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งการเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนจะช่วยสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าวของติมอร์-เลสเตได้อีกทางหนึ่ง
--	---

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต

ภาพรวม

1. ไทยและติมอร์-เลสเต มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ไทยให้ความช่วยเหลือติมอร์ฯ ด้านการรักษาความมั่นคงและสันติภาพ ตั้งแต่ปี 1999 และในปี 2006 ส่งเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจเข้าร่วมปฏิบัติการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติในติมอร์ฯ (United Nations Integrated Mission in Timor-Leste: UNMIT) ซึ่งปัจจุบัน UNMIT ได้ถอนกำลังออกจากติมอร์-เลสเต เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2013 หลังจากเสร็จสิ้นภารกิจ และส่งมอบการดูแลรักษาความมั่นคงให้ Policia Nacional de Timor-Leste (PNTL) ดูแลต่อไป

2. ความร่วมมือระหว่างไทยกับติมอร์ฯ เน้นให้ความสำคัญกับด้านเศรษฐกิจ พลังงานและเกษตรกรรม

3. ไทยดำเนินนโยบายทางการทูตเพื่อสนับสนุนการพัฒนาติมอร์ฯ อย่างต่อเนื่อง โดยไทยได้ให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการแก่ติมอร์ฯ ผ่านสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ (สพร.) ตั้งแต่ปี 2003 โดยการให้ทุนฝึกอบรม/ดูงาน ทุนศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำโครงการหมู่บ้านต้นแบบตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (Self-Sufficiency Village Model) ในจังหวัดดิลีและอะลิว และการส่งผู้เชี่ยวชาญไทยเดินทางไปปฏิบัติงานที่ติมอร์ฯ ในโครงการดังกล่าว

4. กระทรวงพลังงานของไทยกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติติมอร์-เลสเต ได้ร่วมกันลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงานและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2013 ณ กรุงดิลี โดยมีสาระสำคัญ คือ การแลกเปลี่ยนข้อมูลนโยบายด้านพลังงานระหว่างกัน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมน้ำมันของแต่ละประเทศ สนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมน้ำมัน และเตรียมความพร้อมกฎหมายและระเบียบสำหรับกิจกรรมต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งจัดการฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่จากอุตสาหกรรมน้ำมันและอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

5. นายกรัฐมนตรีติมอร์-เลสเตและคณะฯ เดินทางเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ 25-29 เมษายน 2013 เพื่อหารือร่วมกับนายกรัฐมนตรีไทยในการสนับสนุนและพัฒนาความร่วมมือทางด้านการค้า และการลงทุน โดยเฉพาะสาขาพลังงาน อุตสาหกรรมเกษตร ประมง และการท่องเที่ยว

ด้านเศรษฐกิจและศักยภาพการค้า

1. การค้าระหว่างไทยกับติมอร์-เลสเต ตั้งแต่ปี 2009-2013 มีมูลค่าการค้ารวมเฉลี่ยปีละ 11,101 พันเหรียญสหรัฐ ในปี 2013 มีมูลค่าการค้ารวม 8,015 พันเหรียญสหรัฐ โดยไทยส่งออกไปติมอร์-เลสเต 7,997 พันเหรียญสหรัฐ และนำเข้าจากติมอร์-เลสเต 17.5 พันเหรียญสหรัฐ ทำให้ไทยได้ดุลการค้า 7,980 พันเหรียญสหรัฐ

สินค้าส่งออกสำคัญของไทยไปติมอร์-เลสเต ได้แก่ ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำตาลทราย ข้าว เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว ข้าวโพด น้ำมันสำเร็จรูป ไอศกรีม เป็นต้น

สินค้านำเข้าของไทยจากติมอร์-เลสเต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่น ๆ รองเท้า เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน กล้อง เลนส์ และอุปกรณ์การถ่ายภาพภาพยนตร์ เป็นต้น

2. การค้าระหว่างไทยกับติมอร์-เลสเต ยังมีข้อจำกัด เนื่องจากติมอร์-เลสเต เป็นตลาดขนาดเล็ก ภาคธุรกิจมีขนาดเล็ก และสินค้าส่งออก (กาแฟ ไม้จันทน์ หินอ่อน) ไม่ใช่สินค้าที่ไทยต้องการ

3. ติมอร์-เลสเต มีความต้องการการก่อสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในด้านต่าง ๆ ตลอดจนมีศักยภาพด้านพลังงานและเป็นโอกาสในการลงทุนของไทย โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรมที่นักธุรกิจไทยสามารถไปลงทุนเพื่อส่งออกต่อไปยังประเทศที่สามโดยเฉพาะในกลุ่มประเทศผู้ใช้ภาษาโปรตุเกส (CPLP) ซึ่งติมอร์ฯ ได้รับสิทธิทางภาษี และติมอร์ฯ อยู่ระหว่างการเจรจาขอสิทธิพิเศษทางการค้าจากประเทศต่างๆ อาทิ จีน สหรัฐฯ สหภาพยุโรป และออสเตรเลีย

4. แหล่งการค้าการลงทุนในติมอร์-เลสเตที่มีศักยภาพ คือ โรงกาแฟ ภาคการประมง ธุรกิจการท่องเที่ยว รวมถึงแหล่งทรัพยากรประมงน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติในเขต Timor Gap ซึ่งอยู่ระหว่างติมอร์-เลสเตกับออสเตรเลีย อย่างไรก็ตาม ธุรกิจเหล่านี้ยังจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและสนับสนุนด้านการเงินจากนักลงทุนภายนอกอยู่มาก เนื่องจากติมอร์-เลสเตยังขาดเงินทุน และชาวติมอร์-เลสเตยังขาดทักษะในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

การค้าติมอร์-เลสเต - โลก ปี 2012

มูลค่าการส่งออก 76,893 พันเหรียญสหรัฐ	มูลค่าการนำเข้า 670,121 พันเหรียญสหรัฐ
สินค้าส่งออก กาแฟ ไม้จันทน์ หินอ่อน	สินค้านำเข้า เครื่องจักรไฟฟ้า อุปกรณ์และส่วนประกอบ แร่เชื้อเพลิง ยานพาหนะ ซีเรียล เหล็กหรือเหล็กกล้า เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ บอยเลอร์ เครื่องจักรกล และส่วนประกอบ อุปกรณ์และเครื่องใช้ในการถ่ายรูป การถ่ายทำภาพยนตร์
ลำดับตลาดส่งออกที่สำคัญ สิงคโปร์ 16.43% ออสเตรเลีย 14.59% มาเลเซีย 11.77% สหรัฐอเมริกา 10.70% เยอรมัน 10.17% โปรตุเกส 7.00% บังคลาเทศ 6.58% อินโดนีเซีย 5.49% ไทย 0.04%	แหล่งนำเข้าที่สำคัญ จีน 34.47% อินโดนีเซีย 23.39% มาเลเซีย 7.78% สิงคโปร์ 6.82% ญี่ปุ่น 6.57% เวียดนาม 4.67% ออสเตรเลีย 3.58% ฟิลิปปินส์ 3.52% ไทย 1.72%

Source: External Trade Statistics 2012, General Directorate of Statistics (GDS), Timor-Leste; CIA World Factbook

Note: ข้อมูลตัวเลขในที่นี่ ไม่รวมน้ำมันดิบ

การค้าไทย - ติมอร์-เลสเต ปี 2013

มูลค่าการส่งออก 7,998 พันเหรียญสหรัฐ	มูลค่าการนำเข้า 17.5 พันเหรียญสหรัฐ
สินค้าส่งออก ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำตาลทราย ข้าว เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว ข้าวโพด น้ำมันสำเร็จรูป ไอศกรีม หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ ผลไม้กระป๋องและแปรรูป และเครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เป็นต้น	สินค้านำเข้า ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่น ๆ รองเท้า เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน กล้อง เลนส์และอุปกรณ์การถ่ายภาพ ภาพยนตร์ เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด เครื่องใช้และเครื่องตกแต่งภายในบ้านเรือน สิ่งพิมพ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เครื่องดนตรี ของเล่น เครื่องกีฬาและเกม เป็นต้น
ลำดับตลาดส่งออกที่สำคัญ 161 (โลก)	ลำดับตลาดนำเข้าที่สำคัญ 221 (โลก)

สถิติการค้าไทย-ติมอร์-เลสเต (พันเหรียญสหรัฐ)

ปี	มูลค่าการค้า	การส่งออก	การนำเข้า	ดุลการค้า
2009	6,768	6,715	53.2	6,662
2010	8,766	8,750	15.6	8,734
2011	16,065	16,017	47.6	15,969
2012	15,890	15,848	42.4	15,806
2013	8,015	7,998	17.5	7,980
2013 (ม.ค.-ต.ค.)	5,977	5,965	11.7	5,953
2014 (ม.ค.-ต.ค.)	19,755	19,751	4.1	19,747

ที่มา: CIA World Factbook; Economist Intelligence Unit; World Trade Atlas; Ministry of Commerce

